Saulius Sarcevičius

Žvalgymai Pilies g.

2008 m. atlikti archeologiniai žvalgymai Vilniuje, Pilies gatvėje (ties K. Sirvydo skveru). Darbai buvo susiję su prekybos paviljonų įrengimu. Žvalgytos dvi perkasos (25 ir 40 m² ploto), kurių gylis – 20–30 cm, pamatų vietoje – 35 cm. Taip pat šalia perkasos 1 iškasta 9,5 m ilgio, 40 cm pločio ir 30–50 cm gylio tranšėja kabeliui. Pilies gatvės R ir V pusėse iškastos 2 apie 0,7x1,2 m dydžio ir iki 1 m gylio duobės kabelio po važiuojamąja gatvės dalimi prastūmimui. Bendras iššvalgytas plotas – 72 m². Dviejų perkasų, tranšėjos ir duobių vietose fiksuoti paviršiniai kultūrinio sluoksnio horizontai (niveliacinis smėlis, skalda, pilka permaišyta žemė su griuvenomis), priskiriami XX a., kai vyko gatvės ir šaligatvio įrengimo darbai.

Perkasose, po paviršiniais horizontais, 20–40 cm gylyje nuo žemės paviršiaus aptikta kultūros vertybės požymių turinčių objektų – mūrinio pastato liekanų. Rasti 5 fragmentai, du iš jų – rūsio skliautai. Darbų metu atidengtas tik jų paviršius, tiek, kiek būtina projektiniam gyliui.

Ikonografiniai duomenys rodo, kad mūrinis pastatas šioje vietoje stovėjo dar iki XX a. vidurio. Kadangi žvalgant (iki projektinio gylio) aptikti tik nedideli mūrų fragmentai, jų chronologija nėra visiškai aiški. Mūras 4 (skliautas) būdingas XVI–XVII a.

The field survey on Pilies St.

In 2008 a survey was conducted on Pilies St. (beside K. Sirvydo Square). The work was connected with the construction of shopping pavilions. 72 m² was surveyed. The ground was dug down to the projected depth of 30–40 cm. 20th-century fill layers and fragments of 16th–17th-century masonry constructions were recorded.

Rasa Semėnaitė

Žvalgomieji tyrinėjimai ir žvalgymai B. Radvilaitės g. 6C

2008 m. vykdyti žvalgomieji archeologiniai tyrinėjimai ir žvalgymai Vilniaus senamiestyje (A1610K1), B. Radvilaitės g. 6C. Aplink teniso kortus ir tarp jų planuota statyti naują tvorą. Tyrinėjimų tikslas – viršutinių kultūrinio sluoksnio horizontų stratigrafijos analizė ir chronologinis įvertinimas.

Teniso kortai yra Sereikiškėse, į PR nuo Pilies kalno. XVIII a. teritoriją supo Vilnios senoji ir naujoji vagos bei kanalas, iškastas prie karališkojo malūno. Čia sutekėdavo miesto nutekamieji vandenys. Iki pat XIX a. vidurio Sereikiškės buvo tarsi saloje ir sudarė lyg atskirą priemiestį Vilniaus miesto centre. Dalis Sereikiškių priklausė pilies jurisdikcijai, kita – Katedros kapitulai. Sereikiškėse, ties dabartine B. Radvilaitės gatve stovėjo XVI a. didiko Kirdiejaus rūmai. XVIII a. pabaigoje – XIX a. pradžioje įsteigtas Vilniaus universiteto Botanikos sodas, gyvavęs apie 40 metų. 1831 m. Sereikiškių ŠV dalyje įrengti naujos tvirtovės įtvirtinimai. Ties dabartinių teniso kortų PV pakraščiu buvo supilti tvirtovės pylimai. Sereikiškių teritorija su pastatais atiduota generalgubernatoriui kaip vasaros rezidencija (žr. Drėma V., *Dingęs Vilnius,* V., 1991, p. 332–339). XIX a. I pusėje Vilnios potvyniai apardė tvirtovės pylimus, kurie liko neatstatyti iki 1848 m. Botanikos sode potvynių apar-